

Primăria
Municipiului
București

MUZEELÉ DIN BUCUREȘTI

ANALIZĂ DE
VIRGIL ȘTEFAN NIȚULESCU

Realizată la comanda ARCUB,
în cadrul procesului de elaborare
a Strategiei Culturale a
Municipiului București (2015)

Realizat sub coordonarea

Bucureștiul are un număr mare și o gamă variată de muzee, cu un patrimoniu original și o dezvoltare recentă fără precedent în ceea ce privește activitățile organizate pentru public, mai ales a celor educaționale. Ele au însă o vizibilitate slabă (atât în țară, cât și în străinătate) și probleme specifice ce le coatează sub potențialul lor. Instituțiile duc lipsă de coordonare și de colaborare, de fonduri și de resurse umane, precum și de evenimente inovatoare, de anvergură, cu impact asupra unui public larg. Pentru a se transforma într-o ofertă culturală coerentă, o soluție strategică ar fi ca toate muzeele bucureștene să încheie un protocol de colaborare inter-instituțională și să dezvolte în comun instrumente inovative pentru sporirea accesibilității și a atractivității lor, necesitând, în această direcție, sprijinul financiar și legislativ al autorităților.

O PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA SECTORULUI MUZEAL DIN BUCUREȘTI

In Municipiul București sunt înregistrate peste 35 de muzee, ca instituții publice sau private (puteți consulta tabelul de la final pentru a vedea principalii actori din acest domeniu). Două dintre ele se află în subordinea Primăriei Municipiului București, iar un altul este subordonat unei regiii autonome a Primăriei. În realitate, ținând cont că unele dintre muzee sunt, de fapt, nevizitabile, numărul lor, așa cum este perceput de public, este tot de peste 30 de unități (pentru că unele dintre ele sunt secții sau case memoriale ale muzeelor și, în consecință, publicul le percepe drept muzee distincte, chiar dacă, din punct de vedere juridic, nu este așa).

Între aceste instituții nu există nici un fel de coordonare, nici de la nivelul Primăriei, nici de la nivelul Ministerului Culturii (care subordonează, direct sau indirect, 11 muzee) sau al vreunei organizații neguvernamentale, nici în ceea ce privește strategia culturală, nici în ceea ce privește programele și activitățile punctuale. Singura încercare de auto-coordonare, inițiată în 2012, așa-numitul *Triunghi al muzeelor* (Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa“, Muzeul Național de Geologie și Muzeul Național al Țăranului Român), a eșuat.

EVENIMENTELE ȘI COLABORĂRILE MUZEELOR BUCUREȘTENE

Pincipalul eveniment comun din domeniul muzeelor care are loc în București este „Noaptea Europeană a Muzeelor” (NEM). Este organizat anual, din 2005 încolo, în apropierea zilei de 18 mai, Ziua Internațională a Muzeelor (ZIM), după cum stabilește Ministerul Culturii și Comunicării din Franța. Acesta din urmă a inițiat evenimentul la nivel european și îl monitorizează. În România, el este coordonat din 2011 de Rețeaua Națională a Muzeelor, o organizație profesională care grupează majoritatea muzeelor importante din România, indiferent de subordonare. NEM este și singurul eveniment din București care beneficiază de o coordonare inter-muzeală. De o mai mică vizibilitate se bucură ZIM, pentru că se află în coordonarea Comitetului Național Român ICOM (Consiliul Internațional al Muzeelor), care le lasă muzeelor libertate deplină în organizarea de evenimente, fără a le diriguia în vreun fel.

Un alt eveniment, la care participă doar o parte din muzeele Capitalei, este organizat în jurul datei de 20 septembrie, când se aniversază atestarea documentară a Bucureștilor (20 septembrie 1459). Unele muzee, foarte puține, participă și la Noaptea Albă a Galeriilor, care are loc, din 2007,

sub coordonarea unui ONG, Asociația Ephemair, în lunile aprilie sau mai.

În general, muzeele bucureștene au relații bune între ele, însă acestea se manifestă, de regulă, prin decizie de sus în jos, de la nivelul managerilor spre persoanele cu funcții de execuție. Colaborările dintre muzee au loc numai dacă sunt impulsionate de la acest nivel, în vederea organizării sau a participării, în comun, a unor/la unele expoziții. Nu există colaborări marcante la nivelul activităților extramuzeale decât dacă sunt inițiate și susținute de ONG-uri care încearcă să aducă laolaltă muzee de profiluri diferite. Un exemplu este trioul Muzeul Național de Artă al României, Muzeul Național al Pompierilor și Muzeul Național al Țăranului Român, o inițiativă care are în spate Asociația „De dragul artei”.

Pe de altă parte, deși există posibilități pentru acordarea de sprijin atât artiștilor, cât și oamenilor de știință, de la spații pentru cazare, până la sprijin în organizarea de expoziții și pentru cercetare științifică, instituțiile le facilitează doar întâmplător și numai în funcție de dorința managerilor.

VIZIBILITATEA MUZEELOR DIN CAPITALĂ ȘI ANVERGURA ACTIVITĂȚII LOR

Dacă multe dintre muzeele europene se află în avangarda operatorilor culturali, majoritatea celor românești (inclusiv cele din Capitală) nu se remarcă prin inițierea de proiecte inovatoare. Cooperările lor internaționale se restrâng la câteva proiecte expoziționale și de cercetare, care le includ și pe cele organizate în cadrul programului „Europa creativă” sau în cel girat de Spațiul Economic European, iar vizibilitatea lor privind impactul la public este redusă, atât în România, cât și în străinătate. La nivel european, muzeele bucureștene nu sunt percepute ca având un mare potențial creativ sau un patrimoniu cultural bogat, ceea ce le cotează sub potențialul lor.

Motivele pentru care muzeele bucureștene nu sunt niciodată inițiatoare ale unor mari expoziții cu participare internațională sunt, pe de o parte, lipsa acută de finanțare și, pe de altă parte, termenele extrem de scurte pe care le au la dispoziție pentru organizarea unei expoziții de tip *blockbuster*. Un astfel de eveniment are nevoie de cel puțin trei ani de pregătire, în situația în care bugetul de cheltuieli este garantat, ceea ce nu este posibil în condițiile în care mandatul unui manager de muzeu este, de regulă, de trei ani, iar bugetele sunt incerte. În plus, resursele umane de care beneficiază muzeele bucureștene sunt insuficiente pentru asemenea demersuri, chiar și în cazul instituțiilor mari, aflate în subordinea Ministerului Culturii.

Unele dintre muzeele Capitalei (Muzeul Țăranului Român, Muzeul Satului sau Muzeul Cotroceni) au primit premii internaționale acum două decenii, atunci când instituțiile muzeale românești erau încă o surpriză pe scena europeană. Aceste performanțe nu au mai fost însă repetate din 1996 încoace, iar artiștii cu renume internațional care au expus în muzeele bucureștene au făcut-o, de cele mai multe ori, la inițiativa sau cu sprijinul institutelor culturale străine. Deși muzeele din Capitală au înregistrat progrese remarcabile în privința activităților organizate pentru public (mai ales cele educaționale) în ultimii cinci-șase ani, aceste activități au încă un nivel situat mult sub potențialul ce poate fi atins și departe de așteptările publicului și nu sunt de anvergură internațională. Marea lor majoritate nu sunt dedicate nici măcar unui public național larg, ci unuia limitat la vizitatorii uzuali ai muzeelor, iar activitățile educaționale sunt dirijate în special către publicul foarte tânăr, segmentele adulților și vârstnicilor fiind neglijate. Singurele excepții sunt expozițiile aduse din străinătate, care și-au dovedit

succesul peste hotare și care sunt organizate în România de muzee sau organizații străine.

Muzeele sunt instituții vitale pentru identitatea unei națiuni. Pentru ca misiunea lor să poată fi îndeplinită, toate activitățile pe care le organizează și cheltuielile publice pe care le efectuează ar trebui să aibă ca finalitate satisfacerea interesului public, a unei nevoi sociale clar determinate. Deși una din funcțiile fundamentale ale unui muzeu, ca tip de instituție, este cercetarea, aceasta trebuie să aibă în vedere obiectivele și misiunea particularizate ale fiecărui muzeu în parte, pornind de la patrimoniul propriu.

Un muzeu fără public este la fel de eficient ca un teatru sau un cinematograful fără spectatori. Este evident că muzeele au, prin cele trei funcții principale – cercetare, conservare și punere în valoare – datoria de a valorifica patrimoniul cultural pe care îl administrează la un nivel înalt. La modul ideal, muzeele bucureștene ar trebui să facă acest lucru. Pe de altă parte, între a organiza evenimente de un înalt nivel cultural (percepute ca atare de un grup restrâns de cercetători), dar lipsite de audiență, și a organiza unele mai puțin valoroase, dar cu un impact mai mare la public, este de preferat a doua situație, deși muzeele ar trebui să facă efortul de a atrage un public numeros fără a face rabat de la calitate. Pentru ca acest obiectiv să fie atins, se impune extinderea masivă a compartimentelor responsabile pentru activitățile cu publicul, ceea ce, deocamdată, este greu de realizat, din cauza dificultăților de încadrare a personalului.

Există organizații culturale europene, precum Academia Europeană a Muzeelor sau Forumul Muzeului European, care pot aduce expertiza necesară în vederea îndeplinirii unor asemenea deziderate. De asemenea, există și specialiști români, care nu lucrează în muzee, cu suficientă experiență pentru a sprijini muzeele bucureștene în acest sens.

PERSPECTIVE DE ANGAJARE ȘI PROFESIONALIZARE ÎN SECTORUL MUZEAL

Niciun muzeu din București nu a încurajat angajarea unor specialiști din străinătate, nici măcar cu contract de muncă pe perioadă determinată, din cauza unor probleme pe care instituțiile nu le pot rezolva, un exemplu fiind cheltuielile pentru cazarea specialiștilor. Angajarea unor specialiști străini sau, cel puțin, a unor cetățeni străini care urmează stagii de pregătire în România este, astfel, improbabilă. În consecință, posibilitățile de schimb de experiență se limitează la eventualele călătorii sau burse obținute în străinătate de specialiștii români.

Muzeele bucureștene întâmpină mari dificultăți și în angajarea tinerilor, din cauza numărului redus de posturi libere pentru debutanți și a salarii-

lor neofertante. Pe de altă parte, există o totală inadecvare între oferta de muncă reprezentată din tinerii români sau străini care ar dori să lucreze în muzeele bucureștene și în cele românești, în general, și posibilitățile de angajare pe care le au aceste instituții. Probabil că cel puțin jumătate din tineri ar prefera să se angajeze într-un anumit proiect și pe o perioadă determinată, cu condiția să beneficieze de un salariu decent. Acest lucru nu este de regulă posibil, deoarece cheltuielile care ar putea corespunde acestor cerințe se fac din bugetul pentru cheltuieli materiale și servicii. În consecință, proiectele culturale sunt diminuate ca amplitudine din cauza cheltuielilor pentru salarii, însă acestea din urmă, de regulă, nu pot să apară în bugete drept cheltuieli pentru salarii.

CADRUL LEGISLATIV ȘI LIPSURILE LUI

In ceea ce privește legislația, există câteva probleme care îngreunează activitatea tuturor muzeelor din România, nu doar a celor care sunt instituții publice bucureștene. Este vorba despre cadrul îngust în care muzeele funcționează ca instituții bugetare. Legea Muzeelor și Colecțiilor Publice oferă un cadru prea restrâns pentru individualizarea acestor instituții, care au prea puțină libertate în cheltuirea banului public, indiferent de dimensiunea bugetelor. Ar fi necesară crearea de noi posibilități juridice, existente în multe alte țări europene (precum Germania, Olanda sau Marea Britanie), unde muzeele funcționează în regimul unor fundații de utilitate publică, având o foarte mare libertate în cheltuirea finanțelor publice și fiind în același timp controlate de autorități publice ministeriale și locale deopotrivă.

De asemenea, neaplicarea sistemului unitar de salarizare duce la îndepărtarea specialiștilor de aceste instituții. În fine, lipsa unor funcții care să poată fi retribuite legal (cum ar fi, de exemplu, cea de lider de proiect sau de curator) din grila de salarizare a instituțiilor publice duce la o totală inadecvare a realităților legale în raport cu funcțiile muzeului contemporan.

Există, pe de altă parte, contradicții nerezolvate între prevederile Legii nr. 311/2003 și cele ale OUG 189/2008, care duc la îngreunarea activității manageriale. De exemplu, potrivit prevederilor OUG privind managementul instituțiilor publice de cultură, activitatea instituției muzeale este condu-

să de către manager, în conformitate cu un proiect managerial aprobat de autoritatea tutelară. Pe de altă parte, Legea muzeelor și colecțiilor publice prevede că, în fiecare muzeu, consiliul de administrație al acestuia are rol deliberativ, ceea ce restrânge posibilitatea managerului de a-și pune în aplicare proiectul de management.

POSIBILITĂȚI DE FINANȚARE ÎN SECTORUL MUZEAL DIN BUCUREȘTI

Pricipala sursă de finanțare pentru muzeele bucureștene o constituie subvenția de la bugetul de stat. În general, veniturile proprii reprezintă 10-20% din totalul bugetului. Pentru majoritatea muzeelor publice, acestea provin din închirieri de spații, tarife de intrare și vânzarea altor servicii sau bunuri, precum și din participarea la proiecte culturale finanțate din surse extrabugetare interne sau externe. Sponsorizările ocupă o parte insignifiantă din buget, din cauza Codului Fiscal, care include prevederi neofertante pentru posibilitii sponsori ai muzeelor.

Muzeele și-ar putea spori veniturile proprii dacă ar putea decide singure tarifele diverselor servicii (inclusiv închirieri de spații). Asta ar permite o flexibilitate mult mai mare a deciziilor manageri-

ale în raport cu piața. Momentan, orice modificare de tarif trebuie aprobată de autoritatea tutelară, ceea ce întârzie mult adoptarea unor decizii eficiente în plan economic.

În ceea ce privește câștigarea unor proiecte naționale sau internaționale, pentru fonduri parțial rambursabile sau nerambursabile, muzeele au dificultăți în alocarea resurselor umane adecvate realizării acestor proiecte după ce ele au fost câștigate. Asta se datorează faptului că, de regulă, în organigramele muzeelor nu există personalul de specialitate necesar pentru derularea unor astfel de proiecte. În multe alte țări europene, muzeele au compartimente speciale în acest sens, iar asta le ajută să obțină resurse materiale și financiare suplimentare.

DIRECȚII DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ PENTRU MUZEELE CAPITALEI

În prezent, pentru ca muzeele bucureștene să devină o ofertă culturală coerentă, ar fi necesară încheierea unui protocol de colaborare între toate aceste instituții, indiferent de subordonarea administrativă, în care să fie incluse și muzeele subordonate cultelor religioase sau ONG-urilor. Toate autoritățile tutelare implicate ar trebui să garanteze respectarea acestui protocol, pornind de la principiul că, indiferent de rang ori subordonare sau de statut juridic, muzeele din București servesc același public, care ar trebui să se bucure de condiții egale sau corespunzătoare de acces. De la accesul fizic, care nu este posibil, în mod real, pentru toate persoanele, inclusiv pentru cele cu handicap, la corelarea orelor de vizitare cu interesul vizitatorilor; de exemplu, ar trebui încurajată extinderea orelor de vizitare până spre orele 20, pentru ca oamenii să poată participa la activitățile muzeelor după orele obișnuite de muncă. Un card universal de acces în toate muzeele bucureștene, indiferent de subordonare, ar putea fi una dintre soluțiile care ar răspunde dorințelor publicului, căruia îi este indiferent dacă un muzeu este subordonat unei autorități centrale sau locale sau dacă este public ori privat.

O altă problemă nerezolvată în cazul multor muzee bucureștene este cea a accesului cu mijloace de transport în comun sau proprii. Câteva dintre aceste instituții nu dispun de stații

în imediata lor apropiere, ceea ce face dificil accesul vizitatorilor urbani. Totodată, cele mai multe dintre muzee nu au prevăzute parcaje în vecinătatea lor, ceea ce împiedică mai ales accesul turiștilor.

În plus, muzeele bucureștene ar trebui să fie și un model în ceea ce privește energia verde și să stabilească, în acest sens, etaloane ale utilizării materialelor cu consum redus de energie, ale surselor economicoase și regenerabile de energie, ale reciclării materialelor ș.a.m.d; această cerință corespunde rolului educativ pe care îl au muzeele în societate, în toate privințele. Pe de altă parte, ele ar trebui să valorifice fiecare spațiu pe care îl dețin în beneficiul publicului, iar asta ține strict de abilitățile administrative ale managerilor. Acestora ar trebui să li se reproșeze că nu pun la dispoziția altor operatori culturali spații nefolosite (săli de spectacole, de conferințe, de expoziții, curți, grădini, săli de lectură etc.), în contextul în care Bucureștiul este un oraș cu prea puține spații culturale raportat la populație și la numărul de vizitatori.

Majoritatea muzeelor bucureștene sunt așezate pe o axă nord-sud, care pornește de la Muzeul Național al Aviației Române și se încheie cu Casa Memorială „George și Agatha Bacovia” și cu Casa Mărțișor. Pornind de la această constatare, managerii de muzee ar trebui îndemnați să găsească soluții pentru a

organiza evenimente în afara sediilor lor, iar autoritățile publice centrale și locale ar trebui să poziționeze viitoare așezăminte culturale în cartierele din estul și vestul orașului. Astfel, locuitorii din aceste zone s-ar bucura și ei de prezența unui muzeu.

Până când se va ajunge însă la acest deziderat, administrația municipală ar trebui să valorifice

tocmai această particularitate a Bucureștiului, concentrarea muzeelor pe axa nord-sud, pentru a crea un traseu accesibil cu mijloacele de transport în comun, care să ducă la creșterea numărului de vizite în muzee, și, pe de altă parte, pentru a crea facilități urbane comune spațiilor muzeale vecine (cum sunt, de exemplu, cele trei instituții din mai sus amintitul *triunghi al muzeelor*).

ANALIZĂ SWOT

PUNCTE TARI

- Patrimoniul cultural din preistorie până la epoca contemporană și patrimoniul natural din cele două Grădini (Botanică și Zoologică);
- Originalitatea patrimoniului cultural și atmosfera în general prietenoasă pentru străini;
- Varietatea tipurilor de muzee (de la marile muzee, până la casele memoriale și de la cele de tehnică, până la cele de științe ale naturii);
- Sedii de muzee în general impozante și situate în centrul orașului;
- Existența celor mai importante muzee naționale și a celui mai calificat personal muzeal din România. Existența ghizilor, în mod obișnuit, pentru grupurile de turiști;

- Dorința personalului de la ghidaj de a servi publicul, mai ales pe cel din străinătate;
- Afectivitatea personalului de specialitate (este drept, redus numeric) față de public;
- Majoritatea muzeelor mari din București au texte explicative, etichete, ghiduri și ghidaje în limbi străine;
- O importanță crescândă acordată activităților cu publicul;
- Respect față de cerințele impuse de autoritățile publice;
- Existența unei legislații care impune norme destul de stricte în ceea ce privește conservarea patrimoniului cultural, în primul rând a Legii nr. 182/2000 privind protejerea patrimoniului cultural național mobil.

PUNCTE SLABE

- Legislația financiară constrângătoare. Muzeele sunt nevoite să facă plăți exclusiv la sfârșit de lună și să justifice în fața Trezoreriei fiecare cheltuială. Ele nu pot solicita modificarea bugetelor ori de câte ori este nevoie etc., iar legislația nu favorizează sponsorizările din partea unor operatori economici importanți;
- Legislația privind resursele umane, care nu le permite muzeelor să aducă personal adecvat nevoilor lor. Ele se supun unor rigori care țin mai degrabă de sistemul funcționarilor publici, abilitățile și calitățile reale ale angajaților trecând pe planul doi;
- Lipsa unei predictibilități clare a bugetului pe un termen de cel puțin trei ani;
- Sumele mici alocate pentru achizițiile de patrimoniu;
- Dependența de aprobările autorităților publice în luarea unor decizii financiare, ceea ce duce la o mișcare greoaie a muzeelor pe piața culturală;

- Lipsa unor sedii adecvate (Muzeul Național al Literaturii Române [MNLR], care se va redeschide într-un sediu temporar în septembrie 2016, Muzeul Municipiului București) și a parcajelor necesare;
- Lipsa unor expoziții permanente (Muzeul Național de Istorie a României, MNLR);
- Lipsa unor facilități de genul: acces pentru persoanele cu handicap, spații de relaxare (cafenele și restaurante), pagini de internet suficiente de lămuritoare în ceea ce privește accesul în muzee și conținutul acestora sau plata tuturor serviciilor cu carduri bancare. La acestea se adaugă insuficiența și proasta utilitate a toaletelor publice, distanțele mari de la stațiile apropiate de transport în comun sau de la parcaje publice, faptul că personalul care intră în contact cu vizitatorii de peste hotare nu cunoaște cel puțin o limbă străină sau insuficiența materialelor tipărite și audio-vizuale orientative;
- Toate cele de mai sus constituie desincronizări față de spațiul european;
- Necunoașterea expozițiilor muzeale sincrone în Europa și a literaturii de specialitate străine și slaba participare a specialiștilor la conferințe internaționale în domeniu;

- Slaba promovare a muzeelor în raport cu alte oportunități de petrecere a timpului (de genul restaurantelor);
- Insuficienta promovare în limbi străine a tuturor muzeelor, lăsând vizitatorilor posibilitatea de a le alege pe cele care li se par interesante;
- Orarul în care sunt deschise muzeele (se închid prea devreme pentru mulți dintre vizitatori);
- Numărul insuficient de evenimente muzeale conexe expozițiilor permanente și temporare, precum și adresarea acestora exclusiv publicului de limbă română;
- Lipsa unor mijloace de transport în comun prietenoase pentru vizitatorii străini, care să faciliteze accesul la muzee;
- Blocarea *tour* operatorilor la nivelul cel mai de jos al ofertei culturale, incluzând doar trei zone de interes pentru turiștii străini: Centrul Vechi, Palatul Parlamentului și Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”;

- O presă culturală *mainstream* precară (atât calitativ, cât și cantitativ) și axarea celei existente pe domeniul literar;
- Lipsa unor modele comportamentale credibile, pentru tineri mai ales, care să fie interesate de muzee;
- Slaba promovare a muzeelor în spațiul european (prin lipsa specialiștilor români de la marile evenimente continentale);
- Insuficiența personalului specializat în lucrul cu publicul (inclusiv a celui străin) și a mijloacelor de informare audio-vizuale funcționale (inclusiv în limbi străine);
- Contradicții între numeroasele legi ce reglementează patrimoniul cultural și neracordarea legislației din domeniul resurselor umane la cerințele unei piețe deschise.

➤ OPORTUNITĂȚI

- Noaptea Europeană a Muzeelor a dovedit existența interesului în domeniu, în contextul unei promovări asidue și profesioniste;
- Schimbări în legislația de patrimoniu și în Clasificarea Ocupațiilor în România (COR). Atunci când se va adopta Codul Patrimoniului Cultural, acesta va trebui armonizat cu Clasificarea Ocupațiilor în România, pentru că există profesii care sunt exercitate, mai ales în muzee, și care nu apar în COR. Evident, este posibilă și amendarea COR-ului și menționarea ulterioară a profesiilor descrise în Clasificare în legislația de patrimoniu;
- Dezvoltarea fără precedent a muzeelor (ca număr și diversitate), chiar dacă în București ritmul este mult mai lent decât în alte capitale europene;

- Existența unor inițiative private, de genul Post-Modernism Museum, chiar dacă, deocamdată, impactul la publicul larg este complet nesemnificativ;
- Utilizarea tabletelor și a smartphone-urilor în experiența muzeală;
- Apariția unor bloguri culturale care să suplimenteze, pentru publicul tânăr mai ales, slaba reacție a presei culturale, facilitând informarea publicului;
- Noi servicii care pot fi oferite contra cost de către muzee;
- Creșterea mobilității persoanelor în România și în Europa, în special a celor tinere;
- Includerea muzeelor în vizitele tip *city break*;
- NEMO, EMA, FEM, ICOM etc. - organizații internaționale care pot oferi sprijin muzeelor românești, dacă sunt solicitate;
- Lucrări de consolidare și restaurare a clădirilor ce adăpostesc muzee.

➤ AMENINȚĂRI

- Posibilitatea unei stagnări economice și chiar a unor noi pusee ale crizei economice;
- Scăderea puterii de cumpărare a cetățenilor;
- Restricționarea cheltuielilor de capital prin metode legislative sau administrative;

- Precaritatea unora dintre sediile muzeale în caz de cutremur (Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național al Țăranului Român, Muzeul Național „George Enescu”) și lipsa oricăror măsuri preventive de salvare a patrimoniului cultural și natural în caz de dezastru natural;
- Reducerea subvențiilor publice;
- Scăderea nivelului general de cunoștințe dobândite în sistemul de învățământ din cauza calității slabe a procesului educațional.

PRINCIPALELE MUZEE BUCUREȘTENE

Muzee publice în subordinea Primăriei Municipiului București

1. Muzeul Municipiului București, care include 12 muzee și case memoriale:

1. Palatul Suțu
2. Casa Filipescu-Cesianu
3. Muzeul Theodor Aman
4. Muzeul George Severeanu
5. Muzeul Victor Babeș
6. Colecția de Artă Ligia și Pompiliu Macovei
7. Muzeul Nicolae Minovici
8. Palatul Voievodal Curtea Veche
9. Casa Memorială Gheorghe Tattarescu
10. Muzeul Stork
11. Observatorul Astronomic Vasile Urseanu
12. Casa Memorială Nottara

2. Muzeul Național al Literaturii Române, care coordonează și o rețea de 6 case memoriale, din care 4 în București:

1. Tudor Arghezi - Mărțișor
  2. Casa Memorială "George și Agatha Bacovia"
  3. Casa Memorială "Ion Minulescu - Claudia Millian"
  4. Casa Memorială "Liviu și Fanny Rebreanu"
  5. Casa Memorială "Mihail Sadoveanu" (Vânători Neamț)
  6. Casa Memorială "Ciorănescu" (Moroeni)
- 3. Administrația Grădina Zoologică**
- 4. Muzeul Regiei Autonome de Transport București (în subordinea unei regii autonome a PMB)**

Muzee publice în subordinea Ministerului Culturii

5. Muzeul Național de Artă al României, care administrează și alte 5 muzee și case memoriale:

- 5.1. Muzeul Colecțiilor de Artă
- 5.2. Muzeul "K. H. Zambaccian"
- 5.3. Muzeul "Theodor Pallady"
- 5.4. Muzeul Memorial "Dimitrie și Aurelia Gheață" (temporar închis)
- 5.5. Muzeul "Dr. Ioan și Nicolae Kalinderu" (închis pentru consolidare și restaurare)

6. Muzeul Național de Artă Contemporană al României

7. Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi

8. Muzeul Național de Istorie a României

9. Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti", care administrează și

7.1. Muzeul Costumelor Populare

10. Muzeul Național al Țăranului Român

11. Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa"

12. Muzeul de Artă "Vasile Grigore - pictor și colecționar"

13. Muzeul Național "George Enescu"

14. Muzeul Operei Naționale București

15. Muzeul Teatrului Național "I. L. Caragiale"

Muzee publice în subordinea altor autorități, instituții sau companii de stat

16. Grădina Botanică "Dimitrie Brândză" (Universitatea București)

17. Muzeul Național al Aviației Române

18. Muzeul Băncii Naționale a României

19. Muzeul Căilor Ferate Române

20. Muzeul de Artă Veche Apuseană "Ing. Dumitru Minovici"

21. Muzeul Militar Național "Regele Ferdinand I"

22. Muzeul Național al Pompierilor

23. Muzeul Național Cotroceni

24. Muzeul Național de Geologie

25. Muzeul Național Tehnic "Prof. Ing. Dimitrie Leonida"

26. Muzeul Telecomunicațiilor

27. Muzeul Universității din București

28. Muzeul Universității Politehnice

29. Muzeul Sportului

30. Muzeul Nevăzătorilor

31. Muzeul Parlamentului

Muzee aparținând cultelor

32. Muzeul de Istorie a Evreilor "Șef rabin Dr. Moses Rosen"

33. Muzeul "Mitropolit Antim Ivireanul"

34. Muzeul Holocaustului

35. Colecția Muzeală a Episcopiei Armeano - Gregoriene

Muzee private

36. Colecția muzeală a aromânilor

37. Muzeul Culturii Romilor

38. Muzeul Löwendal

BIOGRAFIE

Virgil Ștefan Nițulescu, născut în București, în 1959, este doctor în istorie al Universității „Lucian Blaga”. A fost profesor, muzeograf, consilier al Comisiei pentru cultură a Camerei Deputaților, director și redactor-șef al „Revistei muzeelor”, consilier, director general, consilier al ministrului, secretar general și secretar de stat în Ministerul Culturii și inspector guvernamental pentru cultură și culte

la Secretariatul General al Guvernului. A mai fost vicepreședinte al Adunării Generale a Statelor Părți la Convenția UNESCO pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial (2006 - 2007) și vicepreședinte al Comitetului Consultativ al Consiliului Internațional al Muzeelor (2004- 2010). Acum este manager la Muzeul Național al Țăranului Român din București.